

Дата: 08.05.2024

Клас: 7 – А,Б

Предмет: Трудове навчання

Урок: №32

Вчитель: Капуста В.М.

Інструктаж з БЖД. Інформація про товари. Символіка та кодування товарів. Утилізація тари

Мета уроку

навчальна: формувати знання про сутність споживача, маркування товарів, вміння читати етикетку виробів; продовжувати формувати вміння працювати з різними інформаційними джерелами знань;

виховна: виховувати творчу активність, самостійність у формуванні нових знань, сприяти професійній орієнтації учнів, виховувати навички споживчої культури та культури спілкування;

розвивальна: розвивати пізнавальні інтереси в учнів, логічне мислення, практичні навички раціональної споживчої поведінки, вміння аналізувати, порівнювати та вибирати.

Завдання уроку:

- ❖ *Ознайомитися з маркуванням споживчих товарів.*
- ❖ *Дізнатися про призначення етикетки на товарах.*
- ❖ *Ознайомитися з індексом «Е» та його значення, попереджувальними символами, спеціальними символами та їх значенням.*
- ❖ *Ознайомитися з штрих-код і його закодований зміст.*

Маркування – джерело інформації про продукцію на ринку для споживачів. Обираючи товар, ми вивчаємо його етикетку. Саме з маркування на етикетках та упаковках ми дізнаємося про безпосередньо сам продукт.

Маркування товару — це один із способів, за допомогою якого інформація про той чи інший товар доводиться до відома споживача особою, яка цей товар виготовляє. Інформація про товари повинна містити, зокрема:

- ❖ перелік основних споживчих властивостей товарів, а щодо продуктів харчування — їхні склад, калорійність, вміст шкідливих для здоров'я речовин;
- ❖ дату виготовлення;
- ❖ найменування та адресу виробника, а також підприємства, яке здійснює функції щодо прийняття пропозицій від споживача.

Носіями маркування можуть бути етикетки, ярлики, бірки, контрольні стрічки, клейма, штампви та ін.

Товар – це предмет або річ,
створена людиною для
задоволення своїх потреб, яку
можна продати або купити.

Відповідно до призначення товари поділяють на:

Продовольчі товари

Непродовольчі товари

Кожен товар, що продається, обов'язково має етикетку, на якій міститься інформація про даний товар.

Етикетка є експлуатаційним документом, який містить основні показники якості й технічні характеристики виробу, гарантовані виробником.

Етикетка - це ярлик (наклейка, підпис), прикріплений до товару з метою надання певної інформації про нього.

На етикетці мають бути вказані:

- назва товару;
- виробник товару, його адреса;
- склад продукту;
- розмір (для промислових товарів);
- термін придатності (для продовольчих товарів, мила, зубної пасти тощо);
- застережна інформація, інформація про догляд за товаром, умови зберігання тощо.

Маркування – це комплекс написів,
умовних позначень та зображень,
які розміщені на зовнішній
упаковці, етикетці.

Глиняна печатка для маркування
хліба, якій близько 1500 років

ІНФОРМАЦІЙНІ ЗНАКИ

Товарні

Екологічні

Маніпуляційні

Компонентні

Відповідності або якості

Експлуатаційні

Штрихкод

Товарний знак — позначка, що відрізняє товар від інших товарів того самого виду

Для споживача товарний знак – це
візитна картка

Екологічне маркування

Український знак екологічного маркування
«Екологічно чисто та безпечно»

«Екологічний продукт» (країни ЄС)

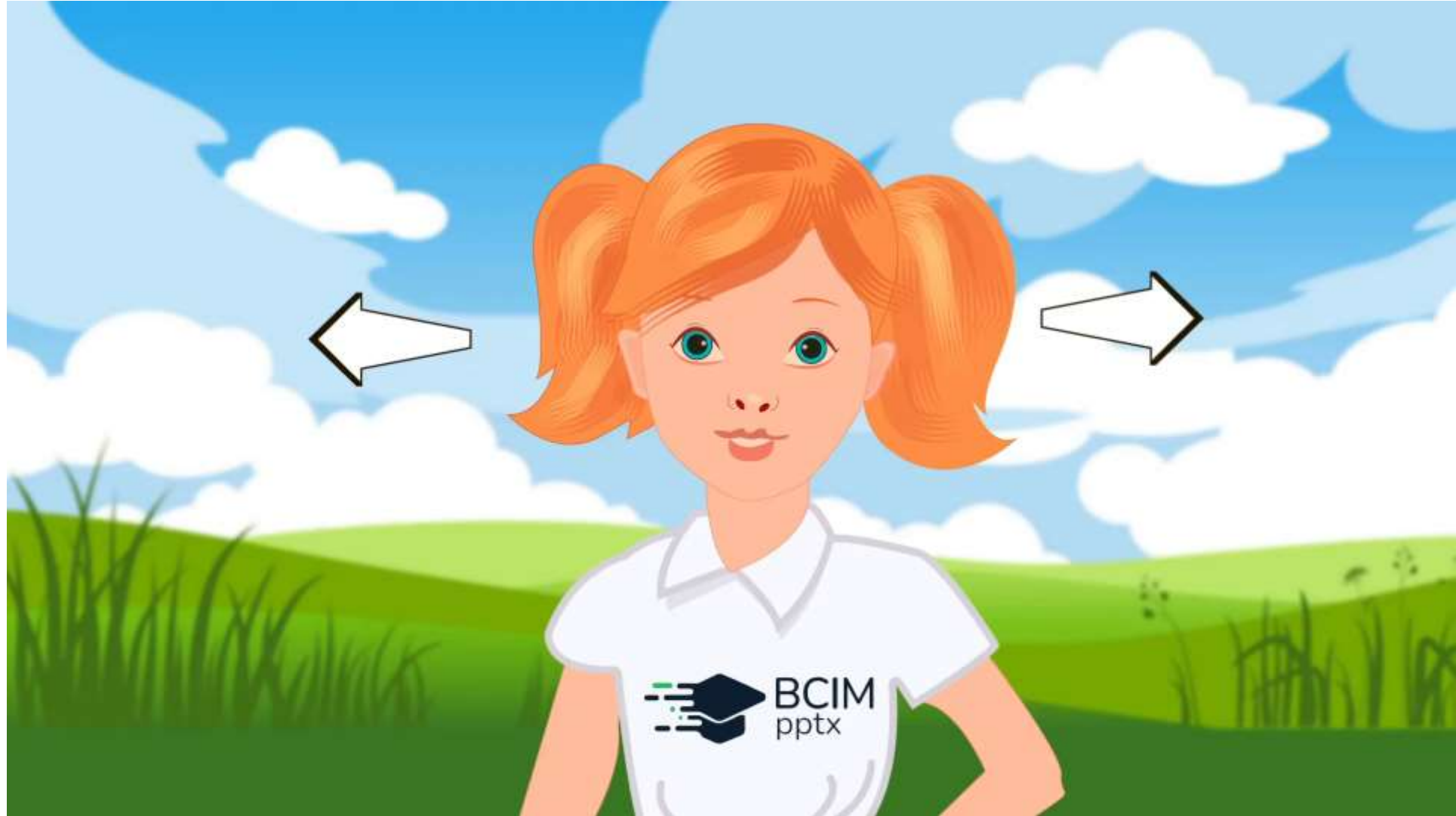

Знак «Білий лебідь» (Швеція, Норвегія, Фінляндія, Ісландія)

«Блакитний ангел» (Німеччина)

Екологічне маркування

«Екологічний вибір» (Канада)

Шведський екологічний символ

Логотип «Чесна торгівля» (країни Заходу)

«Екологічний вибір» (Швеція)

Ці знаки інформують про екологічно чисті способи виробництва або утилізації товарів чи упакування:

	«Зелена крапка»: виробник забезпечує прийом маркованого пакувального матеріалу на вторинну переробку
	Продукція не проходила тестування на тваринах
	Замкнутий цикл (виробництво – застосування – утилізація), упаковка придатна для подальшої переробки
	Виріб може контактувати з харчовими продуктами
	Пакувальний матеріал вироблений із повторно переробленої сировини або містить частку повторно переробленого матеріалу

		
ЄС	США	Японія

Рис. Символи органічного походження продукції

Стандарти якості та безпеки

Державні стандарти України (ДТСУ) — це стандарти, розроблені відповідно до чинного законодавства України, що встановлюють для загального і багаторазового застосування правила, загальні принципи або характеристики, які стосуються діяльності чи її результатів, розроблені та затверджені уповноваженим органом.

Сертифікат якості — це документ, який видається органом сертифікації (ДТСУ) і засвідчує, що товар чи послуга відповідають якості.

Знаки відповідності або якості

	<p>Цей знак на виробі чи його упаковці, технічній документації зазначає що він відповідає вимогам усіх обов'язкових в Україні стандартів стосовно продукції певної категорії. Його офіційна назва: «Національний знак відповідності». Форма, розміри, технічні вимоги і правила застосування затверджені стандартом ДСТУ 2296-96.</p>
	<p>Цей знак на виробі чи його упаковці, технічній документації зазначає що він відповідає усім обов'язковим вимогам Російської Федерації.</p>
	<p>На рис. зображено символ, який засвідчує, що виріб імпортовано із Білорусі.</p>
	<p>Знак CE-mark — знак безпеки, який свідчить про те, що маркована ним продукція відповідає європейським вимогам, включаючи охорону навколишнього природного середовища, здоров'я й безпеку праці</p>
	<p>Знак відповідності американській Федеральній комісії з комунікацій (FCC). Використовується як сам по собі, так і в оточенні повної назви організації.</p>
	<p>GS-mark — це знак відповідності продукції німецьким стандартам якості і безпеки. Абревіатура «Geprüfte Sicherheit», розшифровується як «завірена якість», або «завірена безпека»</p>

Маніпуляційні знаки (застережні)
інформують про небезпеку при
транспортуванні, зберіганні та експлуатації
товару.

їх наносять на транспортну тару або
упаковку товарів, здатних заподіяти людині
або довкіллю шкоду.

Необхідно
захистити від дії
вологи

Обережно –
крихке

Правильне вер-
тикальне
положення

Обмежена
можливість
штабелювання

Експлуатаційні знаки — позначки, які вказують на способи поводження з товаром та упаковкою, на способи догляду за товаром, способи їх зберігання і використання.

Компонентні знаки — позначки, що використовують для інформації про харчові добавки або інші компоненти і властивості товару. їх позначають індексом «Е» з цифровим кодом.

№ з/п	Цифровий код	Назва добавки
1	E100–E182	Барвники (підсилювачі чи відновники кольору)
2	E200–E299	Консерванти (підвищують термін зберігання, стерилізують і захищають від бактерій)
3	E300–E399	Антиокислювачі (стримують процеси окислення)
4	E400–E499	Стабілізатори (зберігають консистенцію продукту)
5	E500–E599	Емульгатори (загущувач)
6	E600–E699	Підсилювачі смаку і пахощів
7	E900–E999	Антифламінги (протидіють підняттю піни речовини)
8	E1000 і від	Глазуруючі речовини, підсолоджувачі соків і кондитерських виробів.

*Продукти з деякими хімічними
добавками при постійному вживанні
небезпечні для здоров'я людини!*

Заборонені добавки	E103, E105, E111, E121, E123, E125, E126, E130, E152, E216, E217, E952
Небезпечні добавки	E102, E110, E120, E124, E127, E129, E155, E180, E201, E220, E222, E223, E224, E233, E242, E270, E400, E401, E402, E403, E404, E405, E501, E501, E502, E503, E620, E636, E637
Дуже небезпечні добавки	E123, E510, E513, E527

Фізкультхвилинка

Штриховий код товару — це графічна інформація про товар, закодована у вигляді цифр і штрихів, яка призначена для зчитування машиною.

Таблиця відповідності штрих-кодів деяких країн

Країна	Штрих-код
Австралія	93
Великобританія	50
Німеччина	400-440
Іспанія	84
Італія	80-83
Польща	590
Португалія	560
Росія	460
Румунія	594
Сполучені Штати Америки	00-09
Туреччина	869
Україна	482
Франція	30-37
Японія	49

Значення символів, що вказують на výroбах та упаковках

	Строк придатності встановлюється виробником на підставі відповідних чинних нормативних документів із зазначенням встановлених умов зберігання.		Цей знак означає, що упаковка продукту вироблена з матеріалу який придатний для контакту з харчовими продуктами.
	Номер партії, порядковий номер або внутрішній артикул відноситься до службової інформації яка дозволяє ідентифікувати продукцію.		Цей знак відноситься до мотиваційних знаків який наноситься безпосередньо виробником. Він означає, що упаковку від продукту слід викинути в урну
	Цей знак означає вагу нетто (без упаковки). Якщо біля цього знаку зазначено число в рамочці, він означає вагу брутто (з упаковкою).		Цей знак означає що прилад містить небезпечні речовини і потребує спеціальних умов для утилізації. Продукцію марковану таким знаком неможна викидати у звичайний контейнер для сміття, а слід здати до спеціального приймального пункту
	Цей знак є декларацією виробника, його застосування не вимагає проведення випробувань та оцінки продукції на вміст ГМО органом з оцінки відповідності. Ставити маркування про наявність чи відсутність ГМО зобов'язує закон «Про безпечність та якість харчових продуктів»		Це маркування інформує про виробника приладу, модель, клас енергоефективності, річне споживання енергії, інші технічні характеристики та рівень шуму під час експлуатації. Найбільш енергоефективним є клас A (A+), найменш — клас G. Питання інформування споживачів про рівень ефективності споживання електрообладнанням енергії та інших ресурсів в Україні регулюється на державному рівні
	Цей знак означає, що продукцію слід оберегти від вологи.		Цей знак зазначає граничне значення температурного режиму зберігання (застосування)
			Цей знак означає, що марковану ним продукцію слід берегти від нагрівання

	Цей знак означає, що марковану ним продукцію слід берегти від випромінювання
	Знак у вигляді трикутника з трьох стрілок, що означають замкнутий цикл (виробництво — застосування — утилізація), вказує, що дана упаковка придатна для подальшої переробки. Усередині трикутника розташовуються одна або дві цифри, які вказують на тип пакувального матеріалу
	Цей знак означає, що пакувальний матеріал вироблений з повторно переробленої сировини або містить частку повторно переробленого матеріалу
	Цей знак вказує на те, що товар потрібно зберігати і переміщати у вертикальному положенні. Стрілки вказують на верхню сторону упаковки.
	Цей знак на упаковці вказує на місце, де розташовано центр тяжіння
	Цей знак інформує, що маркована ним продукція є вогнонебезпечною

	Він інформує про те, що продукт містить одне або кілька шкідливих чи токсичних речовин
	Попереджувальний значок говорить про те, що до складу продукту входить луг або кислота у великій концентрації. При роботі з такими продуктами треба обов'язково одягати рукавички
	Цей знак попереджає про шкідливість продукту для природи. До його складу можуть входити речовини, які створюють загрозу для життя живих організмів

Символи для зазначення способу чистки

	Суха чистка (хімчистка)
	Хімчистка не дозволена
	Хімчистка з будь-яким розчинником
	Чистка з використанням вуглеводню, хлорного етилену, монофлотрихлорметану
	Те ж саме, але дбайлива чистка
	Чистка з використанням вуглеводню й трифлотрихлорметану
	Те ж саме, але дбайлива чистка
	Можна відбілювати
	Не можна відбілювати
	Можна відбілювати із застосуванням хлору
	Вибілювати тільки без хлору

Піктограми, що використовуються для позначення способу сушіння

	Не сушити (використовується разом з «Не прати»)
	Можна прасувати
	Неможна віджимати та сушити у пральній машині
	Можні віджимати та сушити у пральній машині
	Сушить при середній температурі
	Сушити при низькій температурі
	М'яке віджимання та сушіння
	Сушить при високій температурі
	Вертикальне сушіння
	Делікатні віджимання та сушіння
	Сушіння на горизонтальній поверхні
	Сушіння без віджимання
	Сушіння у тіні

Піктограми, що використовуються для вказівки способу прання

	Можна прати
	М'яке прання. Точно витримувати температуру води, не піддавати сильній механічній обробці
	Прання заборонено, слід піддавати хімічній чистці
	Делікатне прання. Велика кількість води, мінімальна механічна обробка, швидке полоскання.
	Прати у теплій воді (до 40°C)
	Прати у холодній воді (до 30°C)
	Тільки ручне прання. Не терти, не віджимати. Максимальна температура — 40°C.
	Прати у гарячій воді (50°C и вище)
	Не віджимати

Піктограми, що використовуються для інформування про спосіб прасування

	Можна прасувати
	Прасувати при високій температурі (до 200°C)
	Прасувати при низькій температурі (до 110°C)
	Не прасувати
	Прасувати при середній температурі (до 150°C)
	Не відпарювати

Практична робота

“читання інформації, розміщеної на етикетках”

1. Розглянути зображення на етикетках товарів різних груп (2 товари).
2. Скориставшись інформацією, визначити, які відомості про товар можна отримати з етикеток.
3. Заповнити таблицю в зошиті.

№ з/п	Назва товару	Символ на етикетці	Інформація, яку ми отримали з етикетки
1			
2			

«Час купувати українське.
Українське — найкраще»

482 ДОПОМОЖИ РОЗКВІТНУТИ КРАЇНІ!
КУПУЙ УКРАЇНСЬКЕ!
НАШЕ НАЙКРАЩЕ!

4 824275 349246

Домашнє завдання

Опрацювати матеріал презентації.

Скориставшись інформацією, визначити, які відомості про товар можна отримати з етикеток. (Робота в зошиті).

Зворотній зв'язок Human або ел. пошта valentinakapusta55@gmail.com

Використані джерела

<https://naurok.com.ua/prezentaciya-markuvannya-spozhivchih-tovariv-338124.html>